

TOEPASSEN EN BEËINDIGEN VAN HET GROEPSREGIME OP NEDERLANDSE VENNOOTSCHAPPEN

Inleiding

Iedere Nederlandse BV en NV (hierna: vennootschap) moet een jaarrekening opmaken en in beginsel bij het Handelsregister deponeren. Maakt de vennootschap onderdeel uit van een concern, dan kan op deze verplichting een uitzondering bestaan. Indien het zogenoemde groepsregime uit artikel 403 Boek 2 Burgerlijk Wetboek (BW) wordt toegepast, is een tot een groep behorende vennootschap (hierna: groepsmaatschappij of dochtermaatschappij) vrijgesteld van een aantal wettelijke voorschriften met betrekking tot het opmaken en publiceren van de jaarrekening.

In deze publicatie wordt ingegaan op de inhoud van het groepsregime en de voorwaarden voor toepassing. Ook de beëindiging van het groepsregime komt aan de orde.

Inhoud van het groepsregime

In de praktijk wordt het groepsregime met name toegepast om te voorkomen dat concurrenten kennis kunnen nemen van financiële resultaten en vermogensposities van de afzonderlijke dochtermaatschappij(en).

Indien aan de voorwaarden uit artikel 403 Boek 2 BW is voldaan, gelden er met betrekking tot de jaarrekening van een groepsmaatschappij enkele vrijstellingen. De jaarrekening blijft beperkt tot een gecompriëerde balans en winst-en-verliesrekening. Bovendien hoeft het bestuur geen bestuursverslag op te stellen en blijft accountantscontrole achterwege. Ten slotte is de groepsmaatschappij vrijgesteld van de verplichting tot het deponeren van de jaarrekening bij het Handelsregister.

Voorwaarden voor toepassing van het groepsregime

Voor toepassing van het groepsregime moet aan de volgende voorwaarden worden voldaan.

Moedermaatschappij

Allereerst moet de moedermaatschappij, die een geconsolideerde jaarrekening opstelt (zie hierna), gevestigd zijn in een land waarvan de wetgeving is aangepast aan de Europese jaarrekeningrichtlijn. Dit betekent dat de moeder een vennootschap moet zijn die is opgericht volgens het recht van een land dat behoort tot de Europese Economische Ruimte (hierna: EER). Is de moedermaatschappij een vennootschap van buiten de EER, dan kan op de vennootschap het groepsregime niet worden toegepast. Bovendien is het mogelijk dat de moeder direct of indirect – bijvoorbeeld via een tussenholding – aandeelhouder is van de groepsmaatschappij.

Consolidatie

De financiële gegevens van de groepsmaatschappij moeten worden opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van de hiervoor bedoelde moedermaatschappij, welke voldoet aan de voorschriften van de Europese jaarrekeningrichtlijn.

De geconsolideerde jaarrekening wordt met het bestuursverslag en de accountantsverklaring gedeponerd bij het Handelsregister in Nederland in het dossier van de groepsmaatschappij, zolang het groepsregime op de groepsmaatschappij van toepassing is. Dit moet uiterlijk binnen zes maanden na afloop van het boekjaar waarop de geconsolideerde jaarrekening betrekking heeft, dan wel binnen één maand na een later tijdstip waarop de moedermaatschappij

OMDAT MENSEN TELLEN.

haar geconsolideerde jaarrekening openbaar mag maken. Daarnaast moet de geconsolideerde jaarrekening in het Nederlands, Engels, Frans of Duits zijn opgemaakt of vertaald.

De geconsolideerde jaarrekening mag ook in het dossier van een andere vennootschap worden gedeponereerd, mits dit maar bij het Nederlandse Handelsregister is. In het dossier van de groepsmaatschappij wordt dan een verwijzing naar dat andere dossier gedeponereerd.

Zie voor meer informatie over consolidatie de publicatie 'Consolidatie door Nederlandse vennootschappen'.

Aansprakelijkheidsverklaring

De moedermaatschappij moet zich aansprakelijk stellen voor de schulden uit rechtshandelingen van de groepsmaatschappij. Daartoe legt de moeder eenmalig een verklaring neer in het dossier van de groepsmaatschappij bij het Handelsregister. Omdat de wet de aansprakelijkheid beperkt tot schulden uit rechtshandelingen – vooral: overeenkomsten met derden – hoeft de moeder zich dus niet aansprakelijk te stellen voor schulden die uit de wet voortvloeien, zoals belastingschulden.

Jaarlijkse instemming

Jaarlijks moet iedere directe aandeelhouder van de groepsmaatschappij instemmen met de toepassing van het groepsregime. Deze op schrift gestelde verklaring moet worden afgegeven vóórdat de jaarrekening van de groepsmaatschappij wordt vastgesteld. De groepsmaatschappij deponereert de instemmingsverklaringen ieder jaar bij het Handelsregister.

Vereenvoudigde jaarstukken

Is aan alle voorwaarden voldaan, dan mag de groepsmaatschappij volstaan met het opstellen van een gecompriëerde balans en winst-en-verliesrekening. Deze jaarstukken houden slechts een aantal 'verzamelposten' in.

Voor het opmaken van deze 'summiere' jaarrekening gelden de normale wettelijke voorschriften naar Nederlands recht. Het bestuur moet deze jaarrekening binnen vijf maanden na afloop van het boekjaar dan wel uiterlijk binnen tien maanden – als de aandeelhoudersvergadering uitstel tot het opmaken heeft verleend – hebben opgemaakt. Met name voor het uitkeren van winst is het van belang dat de algemene vergadering de jaarrekening ook formeel vaststelt.

Beëindiging van het groepsregime

De moedermaatschappij kan de aansprakelijkheidsverklaring op ieder moment intrekken door het deponeren van een intrekkingverklaring in het dossier van de groepsmaatschappij bij het Handelsregister. Vanaf het moment van intrekking is de moedermaatschappij niet meer aansprakelijk voor de schulden uit rechtshandelingen van de groepsmaatschappij, die deze daarna verricht. De moeder kan nog wel worden aangesproken voor schulden uit rechtshandelingen van de groepsmaatschappij die zijn verricht vóór het tijdstip van de intrekking. De wet noemt dit 'de overblijvende aansprakelijkheid'.

Beëindiging overblijvende aansprakelijkheid

De wet biedt de mogelijkheid dat de moedermaatschappij deze overblijvende aansprakelijkheid eenzijdig beëindigt. Dit is echter alleen toegestaan als de groepsband wordt verbroken. Daarvan is bijvoorbeeld sprake als de groepsmaatschappij wordt verkocht, failliet wordt verklaard, of ophoudt te bestaan door ontbinding of als de groepsband wordt doorbroken door een juridische fusie of splitsing.

Bovendien moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan, voordat de overblijvende aansprakelijkheid werkelijk eindigt. De moedermaatschappij zal een mededeling van het voornemen om de overblijvende aansprakelijkheid te beëindigen moeten deponeren bij het Handelsregister in het dossier van de groepsmaatschappij. Daarnaast moet zij in een landelijk dagblad een aankondiging plaatsen dat zij dit voornemen bij het Handelsregister heeft gedeponereerd. Tot twee maanden na deze aankondiging kunnen crediteuren van de groepsmaatschappij tegen de beëindiging van de aansprakelijkheid bij een Nederlandse rechtbank in verzet komen. De crediteur kan daarbij verlangen dat de moedermaatschappij zekerheid stelt voor de voldoening van zijn vordering. Voordat de overblijvende aansprakelijkheid kan worden beëindigd, moet de moedermaatschappij de eerder gedeponereerde aansprakelijkheidsverklaring intrekken.

Herleving jaarrekeningverplichtingen groepsmaatschappij

Intrekking van de aansprakelijkheidsverklaring is overigens ook mogelijk indien de groepsmaatschappij tot de groep blijft behoren. Door de intrekking is het groepsregime niet langer op de groepsmaatschappij van toepassing. Hierdoor herleven voor de groepsmaatschappij de volledige verplichtingen tot inrichting en deponering van de jaarrekening. Voor welk boekjaar deze herleefde verplichtingen weer voor het eerst gaan gelden, is afhankelijk van het moment waarop de intrekking plaatsvindt. Wordt de intrekkingverklaring vóór de vaststelling van de jaarrekening van de groepsmaatschappij bij het Handelsregister gedeponerd, dan mag de vrijstelling over het afgelopen boekjaar (boekjaar X) niet langer worden toegepast. Wordt de intrekkingverklaring ná de vaststelling van de jaarrekening van de groepsmaatschappij bij het Handelsregister gedeponerd, dan geldt de vrijstelling nog over boekjaar X en herleven de jaarrekeningverplichtingen pas over het lopende boekjaar (boekjaar X + 1).

Afsluitend

De toepassing van het groepsregime vraagt om een strikte naleving van een aantal formele vereisten. Is daaraan niet voldaan, dan is het groepsregime niet van toepassing en blijft op de groepsmaatschappij de verplichting tot het opmaken en deponeren van de jaarrekening rusten. Worden deze verplichtingen niet nageleefd, dan kan aan de groepsmaatschappij een boete worden opgelegd of loopt het bestuur van de groepsmaatschappij het risico op verzwaarde bestuurdersaansprakelijkheid in geval van faillissement.

Indien de moedermaatschappij het groepsregime wenst te beëindigen, bijvoorbeeld vanwege het feit dat de dochtermaatschappij is verkocht, is het eveneens van belang dat aan alle formele vereisten wordt voldaan. Dit is met name van belang voor de vraag of de aansprakelijkheid van de moedermaatschappij is beëindigd en voor welk boekjaar de jaarrekeningverplichtingen voor de groepsmaatschappij herleven.

MEER INFORMATIE

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met uw adviseur bij BDO Accountants & Belastingadviseurs.

Deze publicatie is zorgvuldig voorbereid, maar is in algemene bewoordingen gesteld en bevat alleen informatie van algemene aard. Deze publicatie bevat geen advies voor concrete situaties, zodat uitdrukkelijk wordt aangeraden niet zonder advies van een deskundige op basis van de informatie in deze publicatie te handelen of een besluit te nemen. Voor het verkrijgen van een advies dat is toegesneden op uw concrete situatie kunt u zich wenden tot BDO Accountants & Belastingadviseurs B.V. of een van haar adviseurs. BDO Accountants & Belastingadviseurs B.V. en haar adviseurs aanvaarden geen aansprakelijkheid voor schade die het gevolg is van handelen of het nemen van besluiten op basis van de informatie in deze publicatie.

BDO is een op naam van Stichting BDO te Amsterdam geregistreerd merk.

In deze publicatie wordt **BDO** gebruikt ter aanduiding van de organisatie die onder de merknaam 'BDO' actief is op het gebied van de professionele dienstverlening (accountancy, belastingadvies en consultancy).

BDO Accountants & Belastingadviseurs B.V. is lid van BDO International Ltd, een rechtspersoon naar Engels recht met beperkte aansprakelijkheid, en maakt deel uit van het wereldwijde netwerk van juridisch zelfstandige organisaties die onder de naam 'BDO' optreden.

BDO is de merknaam die wordt gebruikt ter aanduiding van het BDO-netwerk en van elk van de BDO Member Firms.